

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybcskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybcskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 149. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12
Negyedévre ——— 6
Egy hóra ——— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, július 4.

Az új kormány.

Nagybcskerek, július 4.

Alább olvasható a gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök leirata, melyben Torontálvármegyével tudatja az új kabinet kinevezését.

Már néhány nappal ezelőtt elmondtuk véleményünket az új kabinetről s azóta, hogy látjuk, hogy oly nehéz parlamenti viszonyok között, amilyenekre Magyarországon még alig volt példa, mily férfiasan viselkedik az új kormányelnök, e véleményünk csak megerősödhetett.

Szinte érthetetlen, hogy miért van ez a teljesen indokolatlan gyűlölet a kabinet új feje iránt. Az a 33 ember, ki az áldásos munka helyett ismét az obstrukció uralmát akarja meghonosítani, úgy cselekszik, mintha egyáltalán nem tudná, vagy nem akarná tudni, hogy miről van ma valójában szó. Ameddig Khuen-Héderváry gróf nem nyilatkozott a parlamentben, addig abból éltek, hogy a magyar közvéleménynek mindennap új részleteket táltak fel a bán reakcionárius, magyarellenes érzelmeiről. S mi természetesebb, széles ez országban akadt elég ember, aki ezeket a hangzatos szavakat készpénznek vette. Ámde eljött az új kormányelnök a képviselőházba. Nyugodtan nézte azt az épolly illetlen, mint minden komolyságnélkül való játékot, melylyel első fellépését lehetetlenné akarták tenni. Szembe nézett azokkal az éretlen közbeszólásokkal, melyekért a kutyabagosi képviselőtestületben rendreutasítanak az illetőket s egy türelmetlen szóval sem fakadt ki azok ellen, kik lehetetlenné akarták tenni azt, hogy végig mondhasssa el programbeszédjét. Most már értjük, hogy a kiváltságos hazafiak miért nem akarták meghallgatni Héderváry grófot. Talán azért nem, mert házaellenes tanokat fog hirdetni? Avagy azért, mert szakítani akar Magyarországot

liberális hagyományaival? Oh dehogya! Sőt épen ellenkezőleg. Barabás és társai észrevették, hogy ez a program olyan, mely egyaránt kielégíti a magyar parlament tagjait, ha nem is ülnek egy párton s ezért nem akarták, hogy a miniszterelnök szóhoz jusson.

Azonban Khuen-Héderváry gróf csodálatos higgadtságán megtört ez a hepciáskodó rendellenkedés és a miniszterelnök elmondhatta az ország színe előtt, hogy programjának a gerince: a rendithetetlen szabadelvűség s ennek alapján a magyar nemzeti állameszme föltétlenül uralma.

Ez az, amit a 33 képviselő, aki ma már izoláltan áll a képviselőházban, nem akart meghallgatni. Mi tudjuk, de tudja az egész ország: miért nem. Csakhogy felsültek ezek az urak, mert Khuen-Héderváry gróf nem az az ember, akit egy pár szellemeskedő, de még gorombáskodó közbeszólással is el lehetne kedvtelentíteni.

Ma már tisztán lát a magyar közvélemény s tudván-tudja, hogy Khuen-Héderváry gróf a Széll Kálmán politikája hívének vallja magát Tehát hiába erőlködnek azok, kik csak a parlamenti anarkiában jutnak érvényre, Magyarországon tudják azt, hogy a jog, törvény és igazság uralma nem ért véget.

S bármennyire igyekszik a malkontens sajtó az ellenkező véleményt napról napra kürtölni, ez a híresztelés Khuen-Héderváry gróf eddigi korrekt, bizalomkeltő magatartása után nem talál hitelre.

Meg vagyunk győződve arról, hogy mikor ma széles ez országban hivatalosan is tudomására hozza kinevezését a törvényhatóságoknak, Magyarország közönségének zöme örömmel és bizalommal fogadja Khuen-Héderváry gróf kinevezését, mert nincs benne kétség, hogy erős kézzel meg fogja valósítani a szabadelvű, magyar nemzeti politika ideáljait.

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök a törvényhatóságokhoz.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök tégnap a következő leirat érkezett Torontálvármegye közönségéhez:

Ő cs. és ap. kir. Felsője Széll Kálmán val. belső titkos tanácsos urnak és hivatali elődömnök miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében, folyó évi jun. hó 27-én kelt legfelsőbb kéziratával engem, horvát-szlavon-dalmátországi báni állásomtól való felmentésem mellett, magyar miniszterelnökké legkegyelmesebben kinevezni s előterjesztésem folytán e hó 27-én kelt legfelsőbb elhatározásával Lukács László urat pénzügyi, Darányi Ignác urat földművelésügyi, Wlassics Gyula urat vallás- és közoktatásügyi, Plósz Sándor urat igazságügyi, Lang Lajos urat kereskedelemügyi miniszterévé legkegyelmesebben újlag kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt állásaikban megerősíteni, továbbá Kolossváry Dezső cs. és kir. vezérőrnagy urat honvédelmi és Tomassich Miklós országgyűlési képviselő urat horvát-szlavon-dalmátországi tárcanélküli miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni, engem pedig egyidejűleg a belügyminiszterium vezetésével, valamint a legmagasabb Személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével legkegyelmesebben megbizni méltóztatott.

Midőn erről a törvényhatóságok új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesítem, egyszersmind azon várakozásomnak adok kifejezést, hogy úgy engem, mint miniszterhátsaimat legkegyelmesebb Urunk Ő Felsője bizalma által elénk tűzött feladataink megoldásában, törvényes hatásköréhez képest, hazafias buzgalommal és erélylyel támogatni fog.

Budapesten, 1903. évi június hó 29-én.

Gróf Khuen-Héderváry Károly.

A „TORONTÁL” tárcája.

Az antialkoholisták társasága.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Ismeretes dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek az a nagy horderejű rendelete, amely az ifjúságot az alkoholizmus nyomán járó anyagi és erkölcsi veszedelmektől igyekszik megóvni. Ez a rendelet a Good Temple nevű angol társaság magyar páholyának diadala. Ez a páholy tavaly alakult meg két angol misszionáriusnő Miss Bonner és Miss Gray, továbbá két derék magyar orvos dr. Hollós a lipótmezői tébolyda és dr. Stein a Schwarzer-intézet rendelő orvosainak fáradozásával. Gyüleseit egyszer hetenkint tartják a Ferenc-körút egyik bérpályájában. Ezekre a gyűlésekre engem, mint leendő orvost, meghívtak, de nem igen jártam el azokra. Midőn azonban a két angol hölgy bucsuestélyt rendezett, felébredt bennem az Éva természet. Kíváncsi voltam az emberekre, kik majd ott találkozni fognak és az eszmékre, melyeket hirdetnek.

Nem igen tudtam felfogni a társaság hivatását, mert attól a nyomorgó napszámos emberből nem kell zokon venni, ha a heti fáradságos munka után alkoholban keres vigasztalást, hisz bu-bánatól az. A mámoros ember rózsás felhőkbe burkolva aranykődön át nézi a világot. Magam is megrémültem azonban ettől a böleselkedéstől.

A nyomorékok és hülyék többnyire alkoholisták gyermekei. Generációk végromlását okozza ez az iszonyu ideg bénító, lélekölő anyag. Vajjon a rend mivel tud az alkoholtól elfásult, eltompított kedélyre hatni? És egyáltalában képes a létért való küzdelemben eldurvult lélek még szép és nemes dolgok befogadására? Ezek a gondolatok és kérdések kóvályogtak agyamban, míg az antialkoholista egyesület helyiségébe értem.

Ott furcsa kép tárult elém. Angol, német, francia, olasz, amerikai, sőt arab típusu embereket véltém felismerni. Egyik csoport a zongora körül foglalt helyet, egy másik egyik ünnepelet irónöket hallgatta és egy harmadik a világbékéről konferált. Mindenütt barátságos, derült arcok s feltűnő volt előttem, hogy elegáns urak a legnagyobb nyájsággal társalognak egyszerű munkásemberekkel és a zongora mellett legújabb divat szerint öltözött nők mellett egyszerű parasztasszonyok hallgatják a szép szívhöz szóló dallamokat.

— Willkommen Schwester!

Meghökkenve néztem a beszélőre. Az elmosolygott. „Ah! Bizonyára egy vendég!” folytatta magyar nyelven: „Íssza kár volt el nem jönni gyüleseinkre, nem esodálkozott volna most oly nagyon. Ez itt inkább internacionális társaság, mint magyar. Budapest összes nemzetisége van itt képviselve. A társalgási nyelv a német, fog itt hallani németül beszélni angol, orosz, francia, sőt arab kiejtéssel. Két antialkoholista egyesület van Budapesten, egy magyar és egy nemzetközi. A magyar még kevés tagot számlál, hisz még

fiatal, de szaporodunk, beszélte csillogó szemekkel a kísérom.”

— S milyen társadalmi állásu emberek tagjai ez egyesületnek?

— Egyetemi professzorok, középiskolai tanárok és néptanítók, zeneművészek és poéták, államférfiak, ügyvédek, sok-sok orvos, kereskedő, iparos, napszámos; a társadalom minden rétegében vannak józan és ideálisan gondolkodó emberek, kik felfogják a rend magas szociális hivatását s tudnak önmegtagadást gyakorolni egész életükön át.

— S mi a rend hivatása?

— Megmenteni az emberiséget számára azokat az embereket, akik az alkohol lélekölő hatása folytán a fegyházakban és elmeorvóházakban sanyalódnak. A statisztika kimutatta, hogy a börtönök és tébolydák lakóinak túlnyomó része az alkoholistákból kerül ki. Noe apánk, mielőtt elültette az első szőlőt, belemártotta az oroszlan, majom, disznó és bárány vérebe s így minden emberből mást csinál az alkohol.

— Hogy teljesíti a rend e hivatását?

— A börtönök felügyelői és a kórházak igazgatói értesítik a rendet egy-egy elbocsájtott alkoholistáról. Két tag kötelessége az ilyen embert a rend számára megnyerni.

— Megvan a biztosíték arra nézve, hogy tartják fogadásukat?

— Aki szorgalmasan eljár gyüleseinkre s ott maga előtt látja az alkohol legszerencsétlenebb áldozatait, aki hat hétig be tudta tartani a próba-

Ferencz József keserűviz

az egyedül ismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

(113-x.12)

A tanítók nagygyűlése.

— július 4.

A Délmagyarországi tanító-egylet augusztus hó 3., 4. és 5-ik napjain tartandó nagygyűlésére erősen folyik az előkészítő munka, hogy a nagy számmal érkező tanítók minél jobban érezzék magukat körünkben. Az egyes bizottságok majdnem minden héten tartanak értekezletet.

A beszállásoló-bizottság dr. Perisics polgármester elnöklésével tegnap délután 4 órakor értekezett, a melyen a bizottság tagjai beszámoltak működésük eddigi eredményével, amely bizony nem valami nagyon kedvező, mert a 20 bizottsági tag, dacára annak, hogy már hetek óta igyekszik szállást szerezni a gyűlésre érkező tanítóknak, mindeztideig nem volt képes 400-nál több ember számára helyet találni, holott 800 tanítót kellene elszállásolni.

Sajnálatlaltal konstataljuk, hogy a város közönségének nagy része igen közömbösen viseltetik a tanítók nagygyűlése iránt, ami elég helytelen, nemcsak azért, mert mindnyájan szeretettel és szíveséggel tartozunk gyermekeink nevelői iránt, de azért is, mert ez a ridegség a város közönségére fog rossz világot vetni.

Hiszszük, hogy még megszívleli a város polgársága, hogy vendégszeretettel saját magát becsüli meg s arra a három napra, míg a művelődési munkáink Nagybecskerekben időznek, minél nagyobb számban fogja megnyitni házákat számukra.

Dicsérettel kell kiemelniük egyúttal azokat, akik szívesek voltak szolgálataikat és vendégszeretüket a tanítóknak felajánlani. A vendégszerető házak a következők:

A Temesvári-utcában: özv. Jankovics Tinka 2, özv. Ujhelyi Karolin 1, Reiner Gusztáv 1, Vincanov Mladen 2, Sztaniszlavics Jozsim 2, Rosenfeld Samu 2, Szántó István 2, Schepp József 1, Kafka Lujza 1, Pillis Mór 2, özv. Vukovné 2 személyt hajlandó lakással ellátni. A Melencei-utcában: Rippka Ármán 2, dr. Kuszling János 1, Ellmer Erzsébet 1, Pollák Hellén 2, Bottka Teréz 1, Nickel István 1, Miholicsányi Franciska 1, Schwarz Pál 1, Klemencics Ferenc 2, Weiterschan Péter 1, Molnár Katalin 1, Steckhardt Ferenc 1 és Bauer Henrikné szintén 1 személy számára. Az Écskai-utcában: Paraity Milán 2, Radics Száva 1, Levaity Koszta 4, Radity István 4, Sztaity Zsiva 2, Balogh István 2, Eperjes Károly 2, Fischer Bernát 3, Tarillion Ferenc 2, Szozna Anna 1, Kirtyanszky Zsiva 1, Pálffy Mária 2, Sieche Klemensz 2, Rickert Roza 1, Kirtyanszky Szvetozár (Temesvári-ut) 2, Veinovic Olga 2, Galler Péter 3, Radoszavlyevics Nika 2, Keks butorgyáros 2, Stark Bernát 1, Severovics Antonia 1. A Juranics-utcában: Petrovics Mila 2, Popovics Joca 1, Zsikity Matca 1, Raniszavlyev Aca 2. A Vörösmarty-utcában: Hubert Lipót 2, Polauder Gizella 2, Kolarov Orin Joca 2, Szrdanov Gyóka 4, Staics Sándor 2, Gruity Zsiva (vásártér) 2. Gimnázium-utca:

időt, az megtartja fogadását. Arról gondoskodunk, hogy egy ilyen ember családjával együtt minden szabad idejét társaságunkban töltsse; azért rendezünk ünnepnapokon társas összejöveteleket, s ilyenkor legelőkelőbb művészeink és szónokaink szolgálnak a jó cél érdekében. És az a szegény ember, kit nem fogad be egy társaság sem, ki irigy lélekkel nézi a paloták kivilágított ablakait s éhes szemekkel a minden szépben és jóban bővelkedő „urat“, az itt barátságos, meleg otthont talál és szíves testvéri szeretetet.

— Nagy önmegtágadást gyakorol az, ki e rend kötelekbe tartozik. Nálunk minden társas összejövetel alkoholfogyasztással jár, hogy mulathat ez akkor a többiekkel?

— Az emberiség üdvéért kell ezt az áldozatot hozni, kell nekünk intelligens embereknek jó példával előjárnai, mert különben honnan szerzi az a buta, vadállati elem a lelki erőt oly nagy áldozatra. Azt hajtogatjuk mindig: a mire más képes, arra mi is képesek vagyunk.

És az anti-alkoholisták szalonjában vidáman, derűlten folyt a társalgás.

Fischer Regina.

Lucsics Miklós 2, Löw Kálmán 2, özv. Brankováné 2, Pollák Róza 2, főgimnázium 2, Erdődy Márton Rózsa-szálló 10, Fein Fülöp Magyar király-szálló 9. Jókai-utca: Tóth István pénzügyi igazgató 3, zárdai nyaraló 2. Alkotmány-utca: Dregits Miklós 2, Engel Adám 2, özv. Neumann Gézané 2, Straity György 2, Geiduschek József 2, Hirtenstein N. 2, Schönherr Ferenc 2, Koméry Franciska 1, Pollacsek Markus 2. Hunyady-utca: Partilla Géza 1, dr. Billitz Béla 2, Zimmerer J. 1, Grünbaum Frigyes 2, özv. Daun N. 2, Mangold Hermann 3. Árpád-utca: Klein Mór 2, Stagelschmidt János 2. Korona-utca: özv. Korényi Anna 2, Csernolacze F. 1, özv. Mathias Laura 2, Tomcsányi Elek 2, Prokics Gyula 2, Jovanovics Boldizsár 2, Bolugovics András 1, Gyorgyevics Tamás 1, Popovics Szvetozár 3, Kádics Velizár 2, Petrovics Nikola 2, Petkov Mihály 1, Klein Gyula 1, dr. Pollák Győző Eötvös-utca 1, Rosa Emilia Kazinci-utca 2, Mayer Mátyás Kazinczy-utca 1, Vilhelm Katica Kölesey-utca 1, Bayerle Nándor Kölesey-utca 2, Skripál Johanna Kölesey-utca 1, dr. Anna Ernő Melencei-utca 2 és Koval Imre Korona-szálló 9 személy.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— A D. M. K. E. Torontálvármegyében. Dr. Dellimanics főispán a Szegeden alapítandó D. M. K. E. tárgyában a következő meghívót bocsátotta ki:

Az alakuló félben levő „Délvidéki Magyar Közművelődési-Egyesület“ előkészítő bizottsága ismeretes „Felhívás“ ával a legszélesebb körben mozgalmat indított, hogy egy a délvidék magyar-ságának védelmére és magyarosodásának előmozdítására alakítandó kulturegyesület létrejöttételét biztosítsa.

Az egyesület székhelye Szeged városa volna, működése kiterjedne Arad, Bacs-Bodrog, Csanád, Krassó-Szörény, Temes és Torontálvármegyékre.

Vármegyénk közönsége ez alkalmat el nem mulaszthatja, hogy e nemzeti szempontból oly fontos kérdés mikénti megoldásához hozzá ne szóljon.

A „D. M. K. E.“ előkészítő bizottsága által meggyeztetve megindított mozgalom készlet arra, hogy tekintetességedhez forduljak azon kérelemmel, szíveskedjék a folyó évi július hó 13-án d. u. 3 órakor a vármegyeházának főispáni kistermében tartandó értekezleten megjelenni és a „D. M. K. E.“ előkészítő bizottságának „Felhívás“ ára vonatkozó véleményét nyilvánítani, illetőleg az ez irányban tartandó vitában részt venni.

Fogadja kérem Tekintetességed kiváló tisztelem nyilvánítását.

Nagybecskerek, 1903. évi június hó 26-án.

Dr. Dellimanics, főispán.

— Manasz György báró. Ő cs. és ap. királyi Felsőháza báró Barco Ede szolgálaton kívüli honvédszázadosnak a magyarbarói méltóságot díjmentesen adományozta és ezen méltóságot örökbe fogadott fiára, Manasz György országgyűlési képviselőre is átruházta. Báró Barco Ede, mint a báró Barco-család utolsó férfi-sarja, három év előtt fogadta örökbe hodonyi Manasz György országgyűlési képviselőt, néhai murányi Murányi Ignác, Temesvármegye boldog emlékü főispánjának unokáját.

— Óvakodás a villamos sodronyoktól. Emlegettük, hogy a városi villammi vezetősége átiratot intézett a tanácshoz, hogy figyelmeztetést adjon ki a villamos sodronyoktól való óvakodásra. Az átiratra most a polgármester a következő figyelmeztetést bocsátotta ki:

„Ezennel tudomására hozom a helybeli vállalkozóknak, építész, ács, kőműves és cserépfedő mestereknek, hogy a villamvilágítás veze-

tékei az utcai oszlopokról tető és fali tartókra szereltettek át és ennek a vezetéknek megérítése életveszélyes. Miért is felhívom a fenti iparosokat, hogy a villamos vezeték drótoknak érintésétől és rongálásától úgy maguk, mint alkalmazottaik mindenkor óvakodjanak és minden olyan munka megkezdése előtt, amely ott történik, ahol ilyen vezeték van elhelyezve, a villamműnél haladéktalanul tegyenek jelentést, hogy az esetleges óvintézkedéseket, ha ez szükséges, azonnal megtehessek. Nagybecskerek, 1903. évi július hó 1-én. Dr. Perisics Zoltán s. k., polgármester.“

— A kövezet javítása. A városi kövezési bizottság tegnap délután ülést tartott, a melyen Jacoby Gábor városi mérnök beterjesztette a kövezési javításokról szóló költségvetést, amely szerint a javítási munkálatok 13.764 kor. és 94 fillérrel vannak előirányozva. Tekintve, hogy a beterjesztett költségvetés szerint a kocsiutak helyreállítását illetőleg 13.764 kor. és 94 fillér irányszámmal tekintve, hogy ezen munkálatoknak foganatosítása szükséges, sőt már elhalaszthatatlan és miután a folyó évi kövezetjavítási pénztári költségvetés szerint kövezet javítás és fejlesztésre 19.018 korona és 93 fillér áll rendelkezésre, melyből a fenti előirányzott 13.764 korona és 94 fillér fedezetet fog nyerni és tekintve, hogy ezen munkálatok házilag való foganatosítása előnyösnek mutatkozik, a kövezési bizottság véleménye az, hogy a most említett munkálatoknak házilag való elkészítésével a városi tanács bizassék meg.

— A postatakarékpénztári csekkforgalom. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter a postatakarékpénztári csekkforgalom népszerűsítése érdekében az e forgalomra nézve 200 koronában megállapított törzösszegnek 100 koronára való leszállítását rendelte el. A kereskedelemügyi miniszter ez intézkedése módot akar nyújtani arra, hogy a postatakarékpénztár csekkberendezését most már a kisebb gazdasági körök is nagyobb mértékben használhassák. Megmarad azonban az az intézkedés, mely szerint oly esetekben, midőn valamely csekk számlán az összeforgalom a törzsbetéthez képest aránytalan mértékűt öltene, a törzsbetétnek megfelelő fölemelése követelhető. A törzsbetétnek leszállítására vonatkozó eme rendelkezése augusztus 1-én lép életbe.

— Rablógyilkosság. Borzalmas rablógyilkosság tartja izgatottságban Bogsánt és vidékét. Toma György greováci jómódu parasztagazda a múlt héten a bogsáni hatóságokra ígylezett, hogy ott sertéseket vásároljon. Dognácskán rövid pihenőt tartott s délután folytatta útját Bogsán felé. Vaskó község közelében két ember csatlakozott hozzá, kiknek valószínűleg elmondotta, hogy mi járatban van, miből azok azt következtethették, hogy pénz van nála. Bárhogyan is történt, tény az, hogy Toma nem érkezett meg Bogsánra és haza sem tért többé vissza. A család jelentést tett a csendőrségnél, mely megindította a nyomozást és tegnap egy árokban ráakadtak a szerencsétlen ember már erősen enyészetnek indult holttestére, mely gyalázatosan meg volt csonkítva. A hasa felmetszve, orra legyárgva és mellén vagy 15 seb volt látható. Pénze természetesen hiányzott. A tetteseknek már nyomukban van a csendőrség.

— Fölrobbantott gyermekek. Három gyermek szerencsétlenségéről jön hír az aradmegyei Mikalaka községből. A gyermekek dinamitot találtak, mely játékközben fölrobbant és összeroncsolta őket. A gyermekek ugyanis játékközben egy árok partján egy bádóg dobozt találtak, amely dinamitot tartalmazott. A gyermekek addig feszítgettek, nyitogatták a dobozt, amíg ez a doboz a kezükben fölrobbant s a fiuk közül Bautin Valériának három ujját, Nádabán Szávanak pedig mindkét lábszárát szétrooncsolta a fölrobbant dinamit. Rajtuk kívül még Boár Tódor szenvedett kisebb sérülést. A szerencsétlenül járt gyermekeket az aradi kórházba szállították. A hatóság szigorú vizsgálatot indított az iránt, hogy mily módon került a dinamitot tartalmazó bádógszelence az árokpartra.

— Vásár. Gyula város rendőrkapitányasága átiratban értesíti Nagybecskerek város közönségét, hogy Gyulán 1903. évben még két országos vásár lesz és pedig július hó 15, 16, 17, 18 és 19-én, továbbá szeptember hó 2, 3, 4, 5 és 6-án. A vásáron résztvevő iparosoktól a rendőrség követelni fogja, hogy iparigazolványukat felmutassák.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemáruházában

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám

folyton a legnagyobb és legszebb választék található
selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.
Mint általában ismeretes, **osakis** a fenti cégnél találhatók a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkelmé-ujdonosságok, melyek — úgy minőségre, mint mintázatra nézve — **kizárólag fenti cég részére készültek** s csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ÉS SZABOTT ÁRAK.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

— **Elveszett váltók.** Zimmerer Győző nagybecskereki kereskedő Meng József nevű inasa ma reggel az osztrák-magyar bankba ment elvett 2 darab váltót. Az egyik váltó 400 koronáról, a másik 265 koronáról volt kiállítva. Mindkét váltón mint elfogadó Mariseczkó György, kiállítóként Mariseczkó Lyubica, forgatóként pedig Zimmerer Győző szerepelt. A megtaláló kéri a váltót vagy a rendőrségnek, vagy pedig magának Zimmerer Győzőnek átadni.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Farkas Sándor, rk. magánhivatalnok és Kovács Mária rk. — Wagner József, rk. kőműves és Miszme Katalin rk. — Gombár Lajos, rk. kőműves és Wittmann Teréz rk. — Budai István, rk. földmives és öz. Csuszó Gergele, szül. Liptai Verona rk. — Kudmeska Márton, ág. ev. boeskoros és Bancsák Mária rk. — Reljin Miklós, gk. szüreszabó és Knezsevit Zsófia gk. — Györgyi András, rk. urad. ispán és öz. Kolleth Istvánné, szül. Streff Verona rk. — Osztermann Károly, rk. szobafestő és Pesztalits Gizella ev. ref.

Születtek: Bély Mihály, gk. napszámos, leánya. — Purkov György, gk. napszámos, leánya. — Radovancev János, gk. földmives, fia. — Schaf Magdolna, rk. fia. — Takács György, rk. földmives, leánya.

Halálozások: Krpucsán Zsárkó, gk. 2 éves, béhurut. — Erszki Milivoj, gk. 13 éves, veselő. — Micsik Lajos, rk. 6 napos, életgyenge. — Csebzarin Grozvenka, gk. 3 hónapos, görcsök. — Pfeiffer Károly, rk. 16 éves, veselő. — Tabacszy Szvetozárné, szül. Gyurlin Mária, gk. 22 éves, mellhártyalob. — Ráczity Dusánné, szül. Ruzsity Mariana, gk. 23 éves, tüdővész. — Weiterchan István, rk. 7 hónapos, tüdővész. — Ruszek Lipót, rk. 33 éves kötelverő, gerincgyorsorvadás. — Öz. Szilágyi Józsefné, szül. Waltrich Teréz, rk. 86 éves, aggkor. — Jung István, rk. 28 éves megyei inok, tüdővész. — Öz. Nepozsiter Ferencné, szül. Erdődy Anna, rk. 73 éves, gutaütés. — Nikolics Róza, rk. 31 éves cigány, tüdővész. — Kosztity Szmiljana, gk. 9 hónapos, görcsök. — Sztanul Vojin, gk. 15 hónapos, béhurut.

A kárpátok gyöngye. Trencsén-Teplicen, a hol a tél folyamán az uradalmi hideg vizgyógyintézet Zander és massage intézettel lett kibővíve, már igen szép társaság van együtt. A fürdővendégek közt ott vannak Metternich Sándor Paula hercegné és leánya, Klementin hercegnő, gróf Somssich Imre és neje, gróf Bobrowski László, Luzsenszky Karolina báróné, Osztroucki Géza főispán, báró Zedwitz Vilmos és neje, gróf Attems Henrik, Baross Jusztin országgyűlési képviselő stb.

A Balassa-féle valódi ugorkatej a leghatásosabb angol szépitőszert, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kisimítja, finomítja az arcot és teljesen eltávolítja a szőrt, foltyokat, pattanást stb. arctisztulást. Egyik hölgy a másiknak ajánlja kiütőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatása a különféle arckenőcsőknél. Üvegje 2 korona Balassa K. gyógyszerárban Temesvár, hozzávaló valódi angol ugorkatej-szappan 1 korona, powder 1 korona 20 fill. és 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban. (2)

— **Grcsics J.** helybeli borkereskedőnek lapunk mai számához csatolt mellékletére felhívjuk az olvasóközönség figyelmét.

Irodalom.

* Az „Olcso Könyvtár”-ból ismét 3 új füzet jelent meg. Az elsőben (1294/95. sz.) Macaulay tanulmányát olvastuk „Az angol restauráció végjátékairól”. A tanulmány, mely voltaképpen Hunt Leigh egy könyvének a bírálata, már elmult felszázados, de a Macaulay írásaival úgy vagyunk, mint a borral: minél régiebb, annál értékesebb. A füzet, mint a címe is mutatja, Shakespeare utódaival foglalkozik az angol dráma-irodalomban. Ezek az epigonok: — Wycherley, Congreve, Vanbrugh és Farquhar — természetesen nyomába se hághatnak a brit szellemóriásnak, de valamelyes érdemük mégis van és Macaulay ezt az érdemüket méltatja, igazságos, alapos kritikával. A tanulmány nem csak irodalomtörténeti szempontból fontos, hanem érdekes mint korrajz is, mert Anglia történetének egyik legsötétebb fejezetét ismerteti. Az élvezetes, erőteljes fordítás dr. Wirtzfeld Béla munkája. Szintoly sötét és érdekes társadalmi képet rajzol Renan Ernő is a következő füzetben. Spinozának halála kétszázados fordulójára alkalmából (1877 febr. 21.) szobrot állítottak Hágában, s a jeles francia tudós ezen az ünnepen mondotta el ezt az emlékbeszédet. A félreismeret, sokat üldözött és sokat szenvedett zsidó filozófus emlékét és nagyságát sokkal jobban hirdetik ezek az eleven sorok, mint az a holt kő, melylyel az utódok megtisztelték. Nagy Sándor azért irigyelte Achillest, mert volt Homerosza, a ki halhatatlanná tette a

nevet; Spinozának azonban nincs mit irigyelnie senkitől: még ha a későbbi századok nem szolgáltattak volna is teljes igazságot neki és filozófiájának, Renannak ez az őszinte rajongással megírt, magasröptű tanulmánya, örökre helyet biztosítana neki a nagy szellemek pantheonjában. A füzetet (1296/97. sz.) Rácz Lajos fordította és kísérte igen bő, tartalmas jegyzetekkel. — A harmadik füzetben Ambrozovics Dezső, a modern orosz irodalom egyik legbuzgóbb és leghivatottabb ismertetője, Gorkij Maximnak „Konovalov” című elbeszélését fordította le igen szépen és jellemzetesen (1298/99. sz.) Az apró emberek pusztulásának, elzülésének szomorú krónikása ezuttal egy pélegény tragédiáját mondja el, aki, midőn csavargásért letartóztatott és hazájába akarták toloncolni, a börtönben fölakasztotta magát. A társadalomnak az a rétege, melyet Gorkij ebben az elbeszélésében bemutat, valóságos párriák kasztja, s a míg a füzetet olvassuk, egyre tart lelünkön a lidércnyomás, úgy hogy sokszor önkénytelenül is megállunk és szorongva kérdezzük: miért kell ennek így lennie? . . . „Mért, hogy nyomorra milliók születnek?” — a hogy a költő mondja. Az „Olcso könyvtár”-t Gyulai Pál szerkeszti és a Franklin-Társulat adja ki, de kapható minden könyvkereskedésben; egy-egy szám ára 20 fillér.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.

Pancsováról: délután 5 óra 55 p.

Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.

Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.

Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalálva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Nyilttér.*

Nyers hancs-selyem

Bérmertve és vámentesen a házhoz szállítva. Gazdag mintaválasztékot postafordultával küld.

Henneberg selyemgyára, Zürich.

44/5—3.3

Rohitschi „Styria-forrás”
Gyógyhatású víz: gyomordaganat és görcsök, Bright-féle veselő, torok- és gégehurut, gyomor- és bélkataras, hűgysav- és hólyagbántalmak, székrekedés és májbetegségek ellen.

Kitűnő gyógyszer! Orvosilag ajánlva!
Magyarországi főraktár:
Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-utca 8.

(550/a—21)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július hó 4-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 4.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott. Napirend előtt Olay Lajos megtorlást kér a miniszterelnöktől, hogy a rendőrök az éjjel állítólag leszakgatták volna a szocialisták plakátait. Olay Lajos a sajtószabadság megsértését látja benne. Utána Okolicsányi László támadja a miniszterelnök programját. Egy órákor interpellációk következtek.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma este Bécsbe utazik, a hol holnap délelőtt a király kihallgatáson fogadja.

Az új horvát bán és a titkos tanácsosok esküje.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Pejasevich Tivadar gróf, az új horvát bán ma délelőtt tette le az esküt a király kezébe. Az eskümintát Wlassics Gyula kultuszminiszter olvasta. Utána az új titkos tanácsosok tették le az esküt Goluchowski külügyminiszter közbenjöttével.

Válsághírek.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyes kósza hírek szerint ma délelőtt azt beszélték, hogy a miniszterelnök jövő héten feloszlítja a képviselőházat s az erre vonatkozó királyi kázirat már kezében is volna. Ezt a hírt maga a miniszterelnök cáfolta meg, aki a képviselőház folyosóján a hírlapíróknak kijelentette, hogy a képviselőház feloszlításáról szóló hírek ezidő szerint teljesen alaptalanok.

Eötvös Károly Bécsben.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszéltek, Eötvös Károly legközelebb Bécsbe utazik s fölkeresi a magyarok bécsi barátait, többek közt Ferenczy Idát, a boldogult királyné volt társalkodóját és arra fogja kérni őket, hogy hassanak közre ő felségénél javunkra.

Az igazságügyi miniszter leányának esküvője.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szily Ferenc műegyetemi tanár ma délelőtt esküdött örök hűséget Plósz Sándor igazságügyi miniszter leányának Emiliának. A polgári esketést Halmos János polgármester végezte. Az esküvőn jelen voltak a miniszterek és számos képviselő.

Horvát kereskedők a vasárnapi munkaszünet ellen.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zimonyból jelentik: A kereskedelmi miniszternek a vasárnapi munkaszünetet szigorító rendelete nem tetszik a horvát vidéki kereskedőknek s különösen az ellen van kifogásuk, hogy üzleteiket vasárnap délelőtt 10 órákor be kell zárni. A horvát és szlavon vidéki kereskedők ez ellen most gyűlést tartanak, melyet július 6-ára hívtak össze D.-Miholjacra.

Öngyilkos aggastyán.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mitrovicából jelentik: Szekulics József 72 éves háztulajdonos tegnap agyonlőtte magát. Azt mondják, hogy anyagi zavarok miatt ölte meg magát az öreg ember.

Szerelmes katona.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról jelentik: Ruck Péter muzsikuskatona tegnap délután az aradi várban Manlicher-fegyverrel agyonlőtte magát. A katona szerelmes volt egy lányba, aki most összeveszett vele s ez kerestette el.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. július 4.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	mérték	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.50	7.60	8.00	8.10
Pestvidéki uj	76	7.35	7.50	8.00	7.90
Bánsági uj	76	7.30	7.45	8.00	0.00
Bácskai uj	76	7.35	7.65	8.00	0.00
Rozs uj elsőrendű		7.00-7.50	6.35	6.40	
" másodrendű			6.25	6.30	
Árpa		60-62	5.90	6.10	
"		62-64	5.70	5.80	
"		64-66	0.00	0.00	
Zab		39-41	5.80	5.90	
Tengeri ó			6.05	6.30	
"			6.35	6.45	

Határidő-üzlet.

Budapest, július 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyrészt szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.18
Tengeri (júliusra)	6.27
Tengeri (augusztusra)	6.29
Tengeri (májusra 1904.)	5.26
Zab (októberre)	5.33
Rozs (októberre)	6.03

49.173/1903. szám. M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóinak.

Hajójáratok menetrendje.

1903. március hó 15-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden csütörtökön reggel 7 óra 30 p. kor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p. kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden szerdán reggel 7 óra 30 p. kor. Minden hétfőn és pénteken este 8 óra 15 p. kor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor.
4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden csütörtökön reggel 7 órakor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetidjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat		
			I.	II.	III.
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40:00	30:00	16:00
"	Cannes	franc	122:45	87:80	
"	Firenze	"	79:80	58:10	32:50
"	Genova	"	95:55	69:10	38:95
"	Grasse	"	124:60	89:25	
"	Lyon-Perrache	"	134:55	95:70	
"	Marseille	"	144:05	102:40	
"	Milano	"	76:25	55:60	31:05
"	Menton	"	116:30	83:65	
"	Napoli	"	106:35	77:05	43:60
"	Nizza	"	119:00	85:45	
"	Róma	"	80:05	58:25	32:60
"	Torino	"	95:40	69:00	38:90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51:40	37:40	19:50
Berlin	"	márka	103:80	73:50	41:20
Breslau	"	"	80:60	58:00	31:80
Hamburg	"	"	130:20	93:10	54:90

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyel együtt	16 kor.
I. osztály	12 "
III. " (fedélzet)	6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen esatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetidjeiket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyi-irodá Budapest és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapest és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1903. március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Ház-eladás.
Az Aradáci-ut 66/28. számú
háza
előnyös feltételek mellett
eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

(557-3.1.)

Zsákok.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás új és használt

zsákoknak

és minden fajta vízhatlan ponyvának

WINKLER ZSIGMOND-nál

Budapest, VII., Nyár-utca 23. 549-10.1

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.

13967. ki. sz. 1903.

555 1.1

Hirdetmény.

Nagybecskerek városa által felépített városi menháznak belberendezése céljából a következő tárgyakra nézve nyilvános versenytárgyalás nyitattik, és pedig:

vaságy a meglevő minta szerint	59 drb.
levarrott szalmazsák erős házi vászonzból	84 "
tengeri fűvel bélelt fejkáros kender kanavászból	168 "
tarka csiha ezekhez	336 "
lepedő erős házi vászonzból	168 "
végre jó minőségű téli takaró	84 "

Felhívatnak ennélfogva mindazok, akik ezen tárgyak szállítására pályázni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel és 100 korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat folyó évi július hó 11-ik napjának déli 12 órájáig alulírotthoz b. terjesszék.

Megjegyeztetik, hogy a vaságyakra, valamint az egyéb tárgyakra nézve külön-külön is tehetők az ajánlatok.

A jelen versenytárgyalásra vonatkozó feltételek naponta a hivatalos órák alatt a II-ik tanácsnoki irodában megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. évi július hó 4-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

772/1903. sz.

554-2.1

Versenytárgyalási hirdetmény.

A pancsova—kubini ármentesítő és belvízszabályozó társulat a sándoregyházi és t.-kubini szivattyutelepeken építendő egy-egy gépész és fűtőlak, valamint gazdasági épület munkálatainak biztosítására folyó évi július hó 18-án d. e. 10 órakor a társulati igazgatóság hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervek és adatok az ajánlati minta, a kötetendő szerződés és ennek kiegészítését képező általános és részletes feltételek a társulat helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők

Alólírott igazgatóság felhívja a versenyezni óhajtókat, miszerint zárt ajánlataikat az ajánlati összeg után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel egyetemben a fönt nevezett ideig alólírott igazgatóságnál nyujtsák be; megjegyezve, hogy a sándoregyházi és t.-kubini munkákra külön-külön is adhatók be ajánlatok.

Az ajánlatok felett a társulat miniszteri biztosa fog dönteni, ki föntartja magának a jogot, a beérkezett ajánlatok el vagy el nem fogadása tekintetében önállólag határozhatni.

Pancsova, 1903. évi július hó 3-án.

A miniszteri biztos Ur Ó Méltósága megbízásából:

A pancsova—kubini ármentesítő és belvízszabályozó társulat igazgatósága.

Harisnya-gyár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására adni, hogy a helyben már évek óta fennálló

harisnyáaru-gyárat átvettük.

Gyárunkat a legújabb szövőgépekkel szereltük fel, miért is abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden e szakmába vágó cikket, úgymint: **női harisnyát, kezttyüt, férfi-harisnyát, sportinget, gyermek-harisnyát**, szabadalmazott módon szöve, **mindenféle mintában**, kötésekkel finom gyapotból, cernából és selyemből gyártva készíthetünk.

Elvállaljuk továbbá a legfinomabb, minden színű és mintájú harisnyák javítását is.

Tisztelettel

Kugler Lipot és fia,

Nagybecskerek, Bakics-utca.

(493-10.7)

THIERRY A. gyógyszerész CSODA-BALZSAMA
a legjobb diätetikus háziszser
emésztési zavarok, gröngöség, rosszullét, gyomorégés, puffadság stb. ellen; hatása köhögéscsökkentő, görcsillapító, nyálkaoldó, tisztító. 12 kis vagy 6 dupla üveg ládával együtt bérmentve 4 korona.

Thierry A. gyógyszerész az „Órangyal”-hoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Valódi csakis az apaca-védjeggyel.
Ezen szer nagyon ajánlatos utazások alkalmával.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilitás még a legrégibb sebeknél is a Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi **Centifolia-kenőcs**

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóérhetlen úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. Ezen kenőcseszel egy 14 éves már gyógyíthatatlannak tekintett esonstzat gyógyított meg, sőt leg-újabbban egy 22 év óta tartó súlyos rákszerű betegséget. A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orvanc, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sófolyás, dagadt lábknál, sőt esonstzunál is; ütés-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lösebeknél; minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle daganatok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; gilisztá ellen, körömméreg, pörsevés, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől faradt tagjaira, nyakdaganat, a vér betegségei, felfolyás, gyermek-óvár stb. bántalmak ellen. Két tégelynél kevesebb nem küldetik; a szállítás csakis az árak előleges beküldése vagy utánvét mellett történhetik. Két tégely ára szállító-levéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatlik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a fönti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. THIERRY in PREGRADA” beégetve legyen. Egyedül valódi Centifolia-kenőcsöm utánzóit, hamisítóit és a hamisítványok el-adóit a védjegy-törvény alapján szigorúan megbüntetem.

Egyedüli készítője
Thierry (Adolf) gyógyszerész „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerészárban, Zágráb, Mittelbach S. gyógyszerészárban, Bécsben C. Brady gyógyszerészárban, Nagybecskereken Jakobi Armin gyógyszerészárban.

(539-20.2)

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és szépitő szerek: **AKÁCIA** -CRÈME 2 kor. -PUDER -SZAPPAN

KRIEGNER-féle
Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, GYÁR-UTCA 17.
Törvényszék előtt.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gésszámból - 100 000
költséget és gép használatát.

Malomberepedésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváncra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hévízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-ászodákkal,
kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kiváncra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÖLYAG
tuczatja 2, 4, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelső rangú
csépe: **REIF J.**
specialista. Bécs,
Brändtátte 3.
Árjegyzék
ingyen

BUTOR.
Órült viláslék
háló-, ebéd-, szalon- és
szobabutorokban.
Utóbb mint térbel
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és ital. Összekötések lé-
tesítése céljából (postadíj jótállásával)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Mádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fejkak
legjobb védője az
Félfülme az eddig ismert összes fogszerkezet.
OSAN-szájvíz-esszencia a 88 kr., OSAN-fogpor a 44 kr.
Czorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
ROZSATEJ szépitő-szer
Uvege 1 frt. Ehhez
balzsamszappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napforogó-szappan a 50 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb
hajfestő-szer sötétszőke,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Semington
Prospektust ingyen és bérmentve küld:
Czorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldön London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Ektaron: Győr, Székesfehérvár, Pápa, Székesváradban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPITVA 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
fiúk részére. - Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. -
Nemzeti internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai állam-érvény-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVEZTŐ
néhányórnyi használat után az arczról és
kézről a szőrt eltávolítja. Egy tárgy 6 K.
Főraktár: Dr. Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

Mi helybeliek **BUDAPESTEN** a
NEW-YORK
KÁVEHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépit.
1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerész
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad förtésztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel: 2 1/2-3% levonással:
50 ére a tőke évi 5.26%-a
100 : : : 6.50%-a
150 : : : 8.00%-a
200 : : : 9.50%-a
50 ére a tőke évi 5.26%-a
100 : : : 6.50%-a
150 : : : 8.00%-a
200 : : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
5-6 évvel felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Saját érdekében hirdessen
LEOPOLD GYULA
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICÉ
DÉLICÉ
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Legnagyobb öröme a gazdának, ha sertései jól tenyésznek, gyorsan
hiznak és gyarapodnak és sohasem betegek;
ha a sertések husa izletes és ennek folytán jó ára is van. Ezt mindenki elér-
heti, ha sertésének ételére egy kanálnyi
Paraskovich-féle SUILIN-t kever. Egy-két hét múltán már mutatkozik
ezen kevés hozzátételnek kedvező eredménye.
1 adag ára 60 fillér, 10 adag 6 korona bérmentve.
Kapható: **Mr. T. Paraskovich, Apotheke und Thierheilmittel-Fabrikation**
Gutenstein, Alsó-Ausztria.

76.738/903. szám. Magy. kir. államvasutak
Pályázati hirdetmény.
A m. kir. államvasutak összes állomásain a
könyvek, hírlapok és folyóiratok elárulási jogának
1904. évi január hó 1-től számítandó öt évre
való berbeadására ezennel nyilvános pályázatot
hirdetünk.
Felhívjuk a pályázni szándékozókat, hogy
egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt aján-
lataikat: „Ajánlat 76.738/903. számhoz” címzés-
sel ellátva 1903. évi július hó 31-én déli 12 óráig a
m. kir. államvasutak igazgatóságának A I. vezér-
titkársági szakosztályához (Budapest, VI. Audrassy-
ut 73. I. em.) nyújtsák be avagy postán küldjék be.
Bánatpénzül az ajánlott évi bérösszeg 5%-a
késpénzben vagy állami letétekre alkalmas ér-
tékpapirokban legkésőbb f. évi június hó 30-án
déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti
főpénztárána letétbe helyezendő. Az ajánlatban
ennek megtörténtét meg kell említeni.
Az elkészve beérkezeti vagy bánatpénz
nélkül beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.
A „bérleti feltételek” a pályázati határidőig
naponként a hivatalos órák alatt az A. I. vezér-
titkársági szakosztálynál megtekinthetők, esetleg
kiváncra posta útján is megküldetnek.
Csak magyar nyelven írott ajánlatok fogad-
tatnak el.
Budapest, 1903. évi június hó.
Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem díjaztatik.)

10-41.27 C. s. k. udvari szállító.

Fernolendit
fénymáz, a világ legjobb fénymáza és fénycreme világos cipők részére, a legszebb fényt kölcsönzik és
a bőrt tartóssá tessék. Használt és foltoz cipők, barna vagy sárga bőrből „Lycosin” (diszfénymáz) használata által
mint új cipők néznek ki.
Alapítva 1832. Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható.

A „Torontál” kiadóhivatalában
kapható
Somfai Jánosnak
Kutyavár
és más apróbb históriák
című könyve,
melyet úgy a sajtó, mint a közön-
ség nagy elismeréssel fogadott.
Ára:
füzve 3 kor. = kötve 5 kor.

Ezennel a t. c. közönség tudomására hozom, hogy a Korona-
utca 538. szám alatti Dr. Kovács-féle házban
fogászati és fogtechnikai műtermet
nyitottam és minden e szakmába vágó munkát elvállalok.
Mídon a t. c. közönséget arról biztosítom, hogy teljes megelégedését
kiérdemelni iparkodni fogok, maradok magamat a t. c. közönség
pártfogásába ajánlva
tisztelettel
DR. GRÜN MÓR,
gyak. orvos.
(37-32)

PÜRGO

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
Órák és ékszeresek
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főkönyv: II., Fő-utca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Készvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Ha őrül a haja,
használd a
„Stella“
vizet, mely nem fejt, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárban, 6 ca. és kir.
fessége József fők. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályosorszájkék fővárosi helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérnyomást biztosan gyógyítja: asthma, szív-,
gyomor-, máj- és bőrbaj, szélütés, olmezar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. I. EM.

RIVOLI
Remek és olcsó fényképek készülnek
fényképezési és festészeti műteremben
BUDAPEST, VII. KER., KERESPESI-UT 36. SZÁM.
!!! Régi kis képek után le alkartott nagytípusok !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PÜRGO

ALÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
rtben, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Megjelent az új X. számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP
BUDAPEST, NEW-YORKI PÁLYA

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pezsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység.)
Külföldi hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indvi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségek higiénikusan a legelőkeltebben vannak beren-
deltve. Külön előállítás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál.
Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pezsony (Pályaudvar)

Elemi és felsőbb leányiskolai tan- és nevelőintézet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a nagy-
méltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 85545/1902. sz. alatt kelt
rendelete alapján engedélyt adott, miszerint itt helyben a jövő 1903/4-iki
iskolai év megkezdésével egy benlakással egybekapcsolt 4 osztályu elemi
és 6 osztályu felsőbb leányiskolát nyissak. Ezzel kapcsolatosan egy női-pár,
valamint festőtanfolyamot is nyitok és mint eddig, ezentul is elvállalom
magántanulók előkészítését a tanítónő, valamint óvónőképző-tanfolyamra, kik
a budapesti, illetve hódmezővásárhelyi állami tanintézetekben vizsgáznak
és nyernek államérvényes oklevelet.

A beiratások július 1-től a tanév megkezdéséig folynak naponta
dél előtt 10—12-ig, délután 4—6-ig a Nádor-utca 5. sz. a lévő intézetben.

— Tandíj: az elemi iskolában 5 kor., a felsőbb leányiskolában 10 korona havonta, a francia nyelv tanításával együtt. —
Bővebb felvilágosítással és prospektussal készségesen szolgál az
intézet tulajdonosnője

MESSINGER KAROLIN,
okl. polg. isk. és tornatanítónő, Nagybecskerek.

(522—20.5)

SOK PÉNZT!

1000 koronát is havonta szerezhet bárki
becsületesen utón. (Mellékletekkel együtt is.)
Bővebb felvilágosítást következő címen
kell kérni:
„Reell 72“
Annoncen-Abteilung des „Merkur“
Stuttgart, Bergstrasse.

(518—32.7)

90.990/903. sz. Magy. kir. államvasutak.

H i r d e t m é n y.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a trencsén—zsolnai vonalon épülő „Podhrágy—Vághéve“ nevű új állomáson fekvő két vasúti műtárgy részére szükséges hengerelt vastartók és egyéb vasalkatrészek szállítása iránt.

A tervek, a költség-számítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magyar királyi államvasutak igazgatóságának aléptiményi ügyosztályában (Teréz-körút 56. sz. III. emelet 18. ajtó) a kivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi július hó 18-án déli 12 óráig nyújtandók be alólírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályában (Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a trencsén-zsolnai vonalon épülő „Podhrágy—Vághéve“ nevű új állomáson fekvő két hid bővítésére szükséges hengerelt vasgerenda tartókra és egyéb vasalkatrészekre.“

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. július hó 17-én délelőtt 12 óráig 350, azaz háromszázötven korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (VI. Andrásy-ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatokhoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapesten, 1903. évi június havában.

(3.1) Az igazgatóság
(Utánnomás nem díjazatik.)

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEGYEK:

„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden kártékony vegyület-től teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

(187—40.19)

Hölgyek részére nélkülözhetetlen. Csodás, gyors hatású.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkíméletesebb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

MARGIT-CRÈME

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (Mitessz) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit hölgypor 1.20 fillér., Margit szappan 70 fillér., Margit fésze (Zahn pasta) 1 kor., Margit areviz 1 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz elozetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszer-kereskedésben.

Főraktár Nagybecskerekén:

Benkovich Mihály,
Kellner József,
Wantoch Zsigmond,
Jakobi Armin
gyógyszertárakban.

Hamisítók bíróság üldözöttek. Legjobb szépítő szer.

(238-5.5)

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac parlamenti intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját,

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/4 palack 5 korona, 1/2 palack 2.60
10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható Nagybecskerekén:

Prandell Rezső és Armbruster József uraknál.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company
(Chicago-i aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató. Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kéveköttőfonál gyártmányai. Evi gyártmány 362.000 gép.

Képviselő: GRÜN ZSIGMOND és FIA urak.

Festői szép

az olyan arc, mely finom, fehér és szeplőnélküli és minden bőrtisztatlanságtól ment. Hogy ezt elérhesük, mosakodjunk naponként

Bergmann-féle liliomtejszappannal
(Védjegy: Két bányász.)

Bergmann és Társától, Drezda és Tetschen a/E
Kapható darabja 80 fillérért

Basch Ernő gyógyszerésznél, Nagybecskerek

359a-30.11

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egy szer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

13-x.53

Jól berendezett

szatócs-üzletemet

más vállalat miatt

= azonnal eladom. =

Schuld Fülöpné
Nagybecskerek,
Váraljai-utca 22/105.

(556-1.1)

Novák J. C., Nagybecskerek.

..... Legjobb kerékpárok. ....

..... Javító műhely. ....

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek.

„Waffenrad“, „Dürkopp“
„Noricum“
(lánc nélküli kitűnő minőség.)

Mindezen gépek szabadfutóval is berendezhetők.

Motoros kerékpárok és autómobilok is kaphatók.

231-32.24

Helybeni

elárusítónak

kerestetik megbízható, a városban ismerős egyén, ki írni, olvasni tud, fix havi fizetéssel és mellékkeresettel.

:- Cim a kiadóhivatásban. :-

(553-3.1)